

Uitvoeringsrapport van de begroting 2022

2 december 2022

0. Samenvatting

Tabel 1. Het monitoringresultaat in een oogopslag

In mio euro // voorschottenmethode	1BA 2022	2BA 2022	Nov	Delta 2BA	%
Ontvangsten (+)	51.420,5	51.420,5	51.831,5	411,0	0,8%
Uitgaven (-)	54.089,5	54.564,0	54.176,5	-387,5	-0,7%
ESR Correcties (+)	116,8	189,8	133,1	-56,6	-29,8%
VS	-2.552,3	-2.953,7	-2.211,9	741,8	-25,1%
Correcties voor aftoetsing begrotingsdoelstelling	306,4	306,4	282,8	-23,7	-7,7%
VS NA CORRECTIES aftoetsing begrotingsdoelstelling	-2.245,8	-2.647,3	-1.929,1	718,2	-14,1%

(*) betreft bouwkost hoofdwerken Oosterweel, inclusief rente

Het voorliggende uitvoeringsrapport is gebaseerd op **waarnemingen** tot en met oktober 2022, aangevuld met prognoses voor de laatste twee maanden van 2022.

De **ontvangsten** worden gealigneerd op de 1ste begrotingsaanpassing 2022 waarbij de middelen uit de bijzondere financieringswet afgestemd werden op de Economische Begroting van 17 februari 2022. Bij de 2de begrotingsaanpassing 2022 werden de middelen niet aangepast.

In de begroting 2022 worden de ontvangsten en uitgaven in het kader van het relanceplan Vlaamse veerkracht geneutraliseerd voor de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling. Omwille van die reden wordt in voorliggend monitoringrapport voor de prognoses steeds uitgegaan van de ontvangsten en uitgaven **exclusief** de ontvangsten en uitgaven in het kader van het relanceplan Vlaamse veerkracht. Voor bijkomende informatie aangaande de uitvoering van het relanceplan en de specifieke voortgangsrapportering hieromtrent wordt verwezen naar de website¹.

De coronacrisis, de Oekraïne crisis maar vooral de hier uit voortvloeiende energie- en grondstoffencrisis hebben een substantiële impact op de overheidsuitgaven. Hiertoe werden bij de 2de begrotingsaanpassing een aantal extra uitgaven ingeschreven voor het ondervangen van de hoge inflatie en voor koopkrachtondersteunende maatregelen.

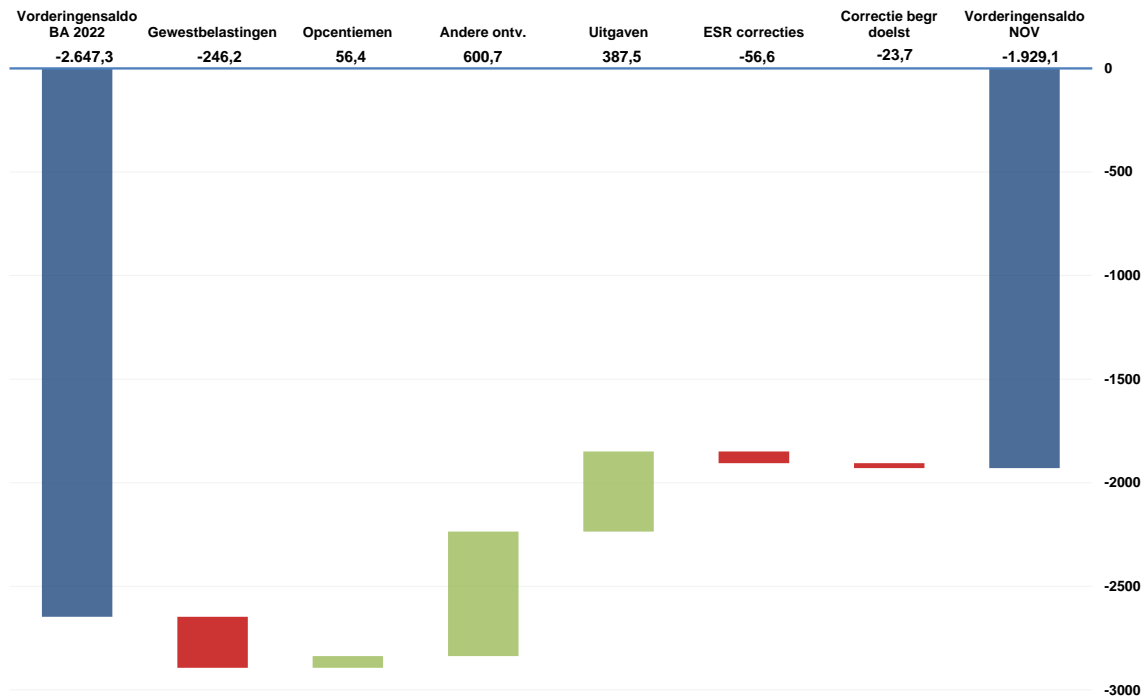
Het tekort (incl. correctie van 282,8 miljoen euro voor de bouwkost Oosterweelverbinding) wordt door het monitoringcomité geraamd op -1.929,1 miljoen euro. Ten opzichte van de 2de begrotingsaanpassing 2022 houdt dit resultaat een positieve afwijking in van 718,2 miljoen euro. Deze afwijking kan hoofdzakelijk toegeschreven worden aan een slechter dan begroot resultaat bij de gewestbelastingen, de hogere ontvangsten bij de Rechtspersonen en DAB's (waaronder de PFOS schikking met 3M) en aan de verwachting dat de coronamiddelen niet volledig aangewend zullen moeten worden in 2022.

¹ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-regering/vlaamse-veerkracht>

Voorliggend monitoringrapport betreft een indicatieve raming die nog tal van onzekerheden bevat. Het verleden heeft geleerd dat substantiële afwijkingen nog mogelijk zijn.

Grafiek 1 visualiseert op hoofdlijnen de afwijkingen met de 2de begrotingsaanpassing 2022. Secties 1 tot en met 4 bespreken die afwijkingen in detail.

Grafiek 1. Verschillenanalyse op hoofdlijnen t.o.v. 2BA 2022

1. Ontvangsten

Tabel 2. Globaal overzicht ontvangsten (in miljoen euro)

In mio euro // voorschottenmethode	1BA 2022	Nov	Delta 1BA	%
<i>Gewestbelastingen</i>	7.455,4	7.209,2	-246,2	-3,3%
<i>Opcentiemen</i>	8.159,6	8.216,0	56,4	0,7%
<i>Gew&Gem middelen BFW</i>	29.633,0	29.633,0	0,0	0,0%
<i>Specifieke dotaties</i>	141,4	143,9	2,5	1,8%
<i>Andere</i>	1.025,7	1.088,8	63,1	6,2%
Ontv. Alg. Begroting	46.415,0	46.290,9	-124,1	-0,3%
Ontv. DAB	353,0	444,8	91,8	26,0%
Ontv. RP	4.652,5	5.095,8	443,3	9,5%
Totaal Ontvangsten	51.420,5	51.831,5	411,0	0,8%

1.1. Gewestbelastingen (-246,2 miljoen t.o.v. 1BA 2022)

Tabel 3. Gewestbelastingen (in miljoen euro)

	1BA 2022	Prognose Nov 2022	Prognose Nov 2022 – 1BA 2022	
Verkooprecht	2.836,3	2.607,9	-228,3	-8,0%
Verdeelrecht	88,1	83,1	-5,0	-5,7%
Recht op hypotheekvestiging	174,1	165,8	-8,3	-4,7%
Schenkbelasting	433,9	449,9	16,0	3,7%
Erfbelasting excl. Fiscale regularisaties	1.612,2	1.637,5	25,3	1,6%
Erfbelasting fiscale regularisaties	1,7	4,5	2,8	158,2%
Onroerende voorheffing	288,5	288,3	-0,2	-0,1%
Verkeersbelasting	1.111,5	1.111,5	0,0	0,0%
Belasting op inverkeerstelling	254,0	221,0	-33,0	-13,0%
Kilometerheffing	570,2	553,4	-16,8	-2,9%
Spelen en weddenschappen	62,9	64,3	1,4	2,2%
Automatische ontspanningstoestellen	22,0	22,0	0,0	0,0%
Totaal	7.455,4	7.209,2	-246,2	-3,3%

De prognose voor het verkooprecht ligt 228,3 miljoen euro lager dan voorzien bij de 1ste begrotingsaanpassing. De ontvangsten vallen in de eerste plaats lager uit door de overgangsmaatregel voor de tariefverhoging van 10% naar 12%. Voor die tariefverhoging wordt niet gekeken naar de datum van de akte maar naar de datum van het compromis. In de eerste jaarhelft werden bijgevolg nog veel akten ontvangen die werden getaxeerd aan het tarief van 10%. Voor de tariefverlaging van 6% naar 3% wordt wel gekeken naar de datum van de akte. Het gevolg is een eenmalig verlies aan inkomsten omdat de daling van het tarief voor de gezinswoning aanvankelijk niet werd gecompenseerd door de verhoging van het normale tarief. Daarnaast laat de verslechterde conjunctuur en de stijging van de rente zich voelen in het aantal transacties. Het aantal akten in het derde kwartaal 2022 ligt 12% lager in vergelijking met het derde kwartaal 2021.

De verminderde activiteit op de vastgoedmarkt laat zich ook voelen in de ontvangsten uit het recht op hypotheekvestiging. De prognose voor 2022 komt 8,3 miljoen euro lager uit dan de raming van de begrotingsaanpassing.

De prognose voor de schenkbelasting ligt 16,0 miljoen euro hoger dan geraamd in de begrotingsaanpassing.

De ontvangsten uit erfbelasting worden geraamd op 1.637,5 miljoen euro, 25,3 miljoen euro meer dan begroot bij de 1ste begrotingsaanpassing. Het nagelaten vermogen per dossier neemt sterker toe dan verwacht bij de begrotingsaanpassing.

De prognose voor de belasting op inverkeerstelling valt 33,0 miljoen euro lager uit dan voorzien bij de 1ste begrotingsaanpassing. Ook in 2022 raakt de automarkt niet uit het slop. Het aantal inschrijvingen van personenwagens lag tijdens de eerste 9 maanden van 2022 11% lager in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar.

De ontvangsten uit de kilometerheffing worden 16,8 miljoen euro lager ingeschat dan voorzien bij de 1ste begrotingsaanpassing. Door de verslechterde conjunctuur ligt het aantal verreden kilometers lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing.

1.2. Opcentiemen (voorschottenmethode: +56,4 miljoen t.o.v. 1BA 2022)

Het voorliggende monitoringrapport bepaalt de bruto-opcentiemen op 8.216,0 miljoen euro. Vergeleken met de begrotingsaanpassing 2022 komt dit neer op een meerontvangst van 56,4 miljoen euro. Het monitoringrapport is gebaseerd op de effectieve uitvoeringscijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen tot en met september 2022 (cijfers gerapporteerd door de FOD Financiën).

De uitvoering van de bruto-opcentiemen behelst in feite twee componenten: de netto-opcentiemen en de fiscale uitgaven. Tabel 4 illustreert de samenhang tussen de uitvoeringscijfers voor de bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen.

Tabel 4. Bruto-opcentiemen, fiscale uitgaven en netto-opcentiemen (in duizend euro)

		Kredietsoort	Begroting	Prognose	Prognose - BGA
Bruto opcentiemen	1=2+3+4+5	AO	8.159.601	8.216.004	56.403
Fiscale uitgaven Woon (99,07%)	2	VAK	1.255.822	1.255.822	0
		VEK	1.255.822	1.255.822	0
Fiscale uitgaven Werk (99,07%)	3	VAK	148.625	148.625	0
		VEK	148.625	148.625	0
Fiscale uitgaven Win win (99,07%)	4	VAK	8.319	8.319	0
		VEK	8.319	8.319	0
Netto-opcentiemen	5		6.746.835	6.803.238	56.403

De uitvoering van de fiscale uitgaven wordt in het voorliggende rapport op het niveau van de raming van de begrotingsaanpassing 2022 geplaatst, die tevens overeenstemt met het niveau van de federale begrotingscontrole 2022 (1.412,8 miljoen euro na toepassing van het voorschottenpercentage van 99,07%). Met deze werkwijze wordt de link met de effectief doorgestorte voorschotten aan netto-opcentiemen behouden.

De uitvoering van de netto-opcentiemen is gebaseerd op de voorschottenmethode. De voorschottenmethode hanteert een specifieke invalshoek om de aanrekenbare ontvangsten te bepalen. De voorschottenmethode hanteert immers een nominale definitie van de netto-opcentiemen². De rapportering volgens de voorschottenmethode wordt niet (rechtstreeks) beïnvloed door het inkohieringsritme van de FOD Financiën en etaleert hierdoor een stabielere trend.

De rapportering van de netto-opcentiemen in het voorliggende monitoringrapport vertrekt van de effectieve uitvoeringscijfers van de voorfinancieringen en de ontvangen bedragen, voor alle lopende aanslagjaren, tot en met september 2022 (cijfers gerapporteerd door de FOD Financiën). Een uitzondering hierop vormen de aanslagjaren 2015 en 2016. Voor de aanslagjaren 2015 en 2016 zijn de cijfers van respectievelijk december 2020 en december 2021 de laatst gerapporteerde uitvoeringscijfers. Het monitoringrapport gaat er bijgevolg van uit dat de FOD Financiën voor alle aanslagjaren finaal uitvoeringscijfers tot en met december AJ+5 zal rapporteren. In concreto betekent dit dat alle nog resterende maanden voor de aanslagjaren 2017 en volgende een prognose behoeven. Op deze cijfers (uitvoeringscijfers tot en met september 2022 en prognosecijfers vanaf oktober 2022) wordt de voorschottenmethode toegepast om het op 2022 aanrekenbaar bedrag te kennen.

Onder toepassing van de voorschottenmethode kunnen de netto-opcentiemen voor het begrotingsjaar 2022 op 6.803,2 miljoen euro bepaald worden³. Zie tabel 5. Ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2022 is er een meerontvangst van 56,4 miljoen euro.

Tabel 5. Voorschottenmethode netto-opcentiemen (in duizend euro)

	In 2017	In 2018	In 2019	In 2020	In 2021	In 2022
M.b.t. AJ 2015	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen		
	23.736	3.993	2.051	454		
M.b.t. AJ 2016	vanaf september 2017: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	

² Volgens de voorschottenmethode worden de aanrekenbare opcentiemen van het begrotingsjaar t bekomen door de som te maken van:

1. de 'voorschotten' met betrekking tot het aanslagjaar t die door de FOD Financiën tijdens het jaar t zelf aan het betrokken gewest betaald worden. Het bedrag van de voorschotten is gebaseerd op de raming (door de FOD Financiën) van de opcentiemen voor dat aanslagjaar t en houdt rekening met een vooropgestelde voorschotten- of inningscoëfficiënt (99,07% voor aanslagjaar 2022);
2. de 'voorfinanciering' met betrekking tot vorige aanslagjaren begrepen in de kohieren tot en met december van het jaar t;
3. de 'ontvangen bedragen' met betrekking tot vorige aanslagjaren ontvangen tot en met februari van het jaar t+1;
4. waarbij 2 en 3 verminderd worden met de in vorige begrotingsjaren aangerekende voorschotten, voorfinanciering en ontvangen bedragen.

³ Onder toepassing van de methode van de getransactionaliseerde kas kunnen de netto-opcentiemen voor het begrotingsjaar 2022 op 6.434,2 miljoen euro geraamd worden. Bij de methode van de getransactionaliseerde kas – welke door INR, Eurostat en HRF gehanteerd wordt - wordt de som gemaakt van (1) de 'voorfinanciering' met betrekking tot alle aanslagjaren begrepen in de kohieren van januari tot en met december van het jaar t, en (2) de 'ontvangen bedragen' met betrekking tot alle aanslagjaren ontvangen van maart van het jaar t tot en met februari van het jaar t+1.

	In 2017	In 2018	In 2019	In 2020	In 2021	In 2022
	179.994	22.714	4.754	1.696	3.749	
M.b.t. AJ 2017	voorschotten (twaalfden) (aan 98,72%)	vanaf september 2018: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
	5.735.016	169.153	26.222	3.067	3.656	2.635
M.b.t. AJ 2018		voorschotten (twaalfden) (aan 99,17%)	vanaf september 2019: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
		5.676.471	233.510	18.940	4.153	3.952
M.b.t. AJ 2019			voorschotten (twaalfden) (aan 99,37%)	vanaf september 2020: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
			5.904.829	129.629	27.884	4.982
M.b.t. AJ 2020				voorschotten (twaalfden) (aan 99,45%)	vanaf september 2021: maandelijkse afrekeningen	maandelijkse afrekeningen
				5.997.179	21.455	23.837
M.b.t. AJ 2021					voorschotten (twaalfden) (aan 99,09%)	vanaf september 2022: maandelijkse afrekeningen
					6.312.827	85.963
M.b.t. AJ 2022						voorschotten (twaalfden) (aan 99,07%)
						6.681.869
TOTAAL	5.938.746	5.872.331	6.171.366	6.150.966	6.373.726	6.803.238

	= realisatiecijfers
	= realisatiecijfers aangevuld met ramingen voor de resterende maanden

De meerontvangst aan netto-opcentiemen van 56,4 miljoen euro (ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2022) wordt hoofdzakelijk verklaard door verschillen in afrekening met betrekking tot het aanslagjaar 2021 (+56,8 miljoen euro). Voor de overige aanslagjaren samen, is de afwijking negatief en bedraagt -0,4 miljoen euro.

Recent besliste de federale regering om de betaaltermijn op de aanslagbiljetten van aanslagjaar 2022 te verlengen van twee naar vier maanden. De federale regering wil zo burgers en bedrijven ondersteunen tijdens de energiecrisis. Deze verlenging van de betaaltermijn heeft geen impact op de prognose van de bruto-opcentiemen. Voor het aanslagjaar 2022 worden in toepassing van de voorschottenmethode de in 2022 ontvangen voorschotten weerhouden.

1.3. Middelen BFW en specifieke dotaties (+2,5 miljoen t.o.v. 1BA 2022)

De uitvoering van de middelen uit de bijzondere financieringswet, inclusief de specifieke dotaties, bevestigt de raming die bij de begrotingsaanpassing 2022 werd gemaakt. De Vlaamse

begrotingsaanpassing 2022 en de federale begrotingscontrole 2022 (waarop de doorstortingen in 2022 gebaseerd zijn) zijn immers op elkaar afgestemd. In het voorliggende monitoringrapport worden bijgevolg geen verschillen waargenomen tussen begroting en (verwachte) begrotingsuitvoering.

Tabel 6. Economische kernparameters middelen BFW bij BO en 1BA 2022

	BO 2022 (EB 9/2021)		1BA 2022 (EB 2/2022)	
	2021	2022	2021	2022
BBP	5,7%	3,0%	6,1%	3,0%
CPI	1,9%	2,1%	2,44%	5,5%

De meerontvangsten van 2,5 miljoen euro ten opzichte van de begrotingsaanpassing 2022 die toch gerapporteerd wordt, situeert zich bij de Lotto-gelden. Bij de begrotingsaanpassing was de raming gebaseerd op de voorlopige winstverdeling van het dienstjaar 2021. De prognose is echter gebaseerd op de (recentere) definitieve winstverdeling van het dienstjaar 2021.

1.4. Andere ontvangsten (+63,1 miljoen t.o.v. 1BA 2022)

De verwachte overige ontvangsten op de algemene middelenbegroting bedragen 63,1 miljoen euro meer dan begroot bij de begrotingsaanpassing 2022. Voor de grote (> 2,0 miljoen euro na begrotingsaanpassing 2022) en enkele specifieke ontvangsten werd een bevraging bij de bevoegde beleidsdomeinen georganiseerd. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begrotingsaanpassing worden hieronder kort aangehaald. Voor de resterende ontvangsten (die niet in de scope van de bevraging opgenomen waren) worden de per 1 november 2022 geboekte vorderingen weerhouden.

Bij de verschillenrapportering dient de algemene bedenking te worden geformuleerd dat een vergelijking met de begrotingsaanpassing 2022 in de meeste gevallen neerkomt op een vergelijking met de begrotingsopmaak 2022. Bij de begrotingsaanpassing werd immers de raming van de meeste andere ontvangsten, omwille van het light karakter van de begrotingsaanpassing, niet aangepast.

De prognose van de ontvangsten uit **gewestwaarborgen** ligt 2,2 miljoen euro lager dan voorzien bij de begrotingsaanpassing.

De heffingen **leegstand en verkrotting** bedragen 2,3 miljoen euro meer dan begroot. De aanrekenbare **rente-ontvangsten** (beleidsdomein Financiën en Begroting) bedragen 3,5 miljoen euro meer dan begroot.

Voor de **waarborgpremies en waarborgrecuperaties** wordt 1,7 miljoen minder verwacht dan begroot. De prognose werd door PMV aangereikt.

Op het **Fonds Deeltijds Kunstonderwijs** van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming worden 2,1 miljoen euro minder ontvangsten verwacht dan begroot. Inzake de terugvorderingen van **studietoelagen** (Recuperatiefonds) wordt dan weer 5,3 miljoen euro meer verwacht dan begroot.

In het voorliggende monitoringrapport worden er geen ESR-aanrekenbare ontvangsten uit de veiling van **5G-spectrumlicenties** verwacht. De veilingen op zich hebben plaatsgevonden in juni 2022 en

brachten nationaal 1,4 miljard euro op. In deze veiling werden ook 2G- en 3G-licenties aangeboden en geveild. De startdatum van de 5G-licenties situeert zich in 2022; die van de 2G- en 3G-licenties naar alle waarschijnlijkheid in 2023. Tot op heden is er onder de betrokken overheden nog geen akkoord bereikt over de verdeling van de veilingopbrengsten (na aftrek van de vergoeding voor het BIPT). Dat geldt ook voor de verlenging van de 2G- en 3G-licenties tot eind 2022 (waarvan de opbrengst nationaal ongeveer 50 miljoen euro “enige heffing” bedraagt). Omwille van de ontstentenis van een akkoord over de verdeelsleutel van de opbrengst wordt in het voorliggende monitoringrapport geen ontvangst voorzien.

De verwachte **verkeersboetes** bedragen 161,5 miljoen euro en eindigen hiermee 10,4 miljoen euro onder de begrotingsaanpassing. De prognose 2022 werd afgestemd op de door de FOD Financiën geactualiseerde ramingen voor het begrotingsjaar 2022.

De **afdrachten** van de keuringscentra (instellingen belast met de controle van de in het verkeer gebrachte voertuigen) worden 0,5 miljoen euro lager ingeschat dan begroot. De **exploitatieoverschotten** worden 3,9 miljoen euro hoger ingeschat dan begroot.

De ontvangsten van het **Klimaatfonds** bedragen 372,1 miljoen euro en eindigen hiermee 65,0 miljoen boven de begroting. Aangezien de aanrekenperiode voor deze ontvangst loopt van 1 mei 2021 tot en met 30 april 2022, betreft dit cijfer een definitief realisatiecijfer. Het intra-Belgische samenwerkingsakkoord liep op 31 december 2020 af. Tot op heden is er nog geen nieuw samenwerkingsakkoord van kracht. Wel werd er in september 2022 een akkoord bereikt over de continuering van de huidige verdeelsleutel voor de (kalender)jaren 2021 en 2022. Dit betekent dat 52,76% van het regionale deel toekomt aan het Vlaamse Gewest. Kasmatig heeft het Vlaams Gewest in 2022 echter nog geen ontvangsten gerealiseerd.

De prognose voor de ontvangsten van het **Energiefonds** bedraagt 1,0 miljoen euro meer dan bij de begrotingsaanpassing. De meerontvangst wordt hoofdzakelijk verklaard door de opbrengst van de energieheffing.

De opbrengsten uit de **verkoop van onroerende goederen** worden 1,4 miljoen euro hoger geraamd dan begroot (op begrotingsfonds onroerende goederen). Enkele verkopen werden van 2021 naar 2022 verdaagd.

1.5. Ontvangsten DAB's en rechtspersonen (+535,1 miljoen t.o.v. 1BA 2022)

De ontvangsten van de DAB's en de rechtspersonen worden overgenomen uit de aangeleverde prognosecijfers en vertonen een positieve afwijking t.o.v. de begrotingsaanpassing 2022 ten belope van 535,1 miljoen euro.

De prognose van de ESR-ontvangsten van de **DAB's** eindigt 91,8 miljoen boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2022. De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting situeren zich bij:

- Catering en Schoonmaak (-3,2 miljoen) (de prijzen van catering werden opgetrokken, maar dit weegt niet op tegen het feit dat de meeste personeelsleden nog steeds voornamelijk van thuisuit werken);
- Minafonds (+96,5 miljoen) (vordering saneringsovereenkomst 3M Belgium is 91mio hoger dan geraamd);
- Loodswezen (+9,3 miljoen) (verhoging BAF - Bunker Adjustment Factor- toeslag door stijging energieprijzen en indexering loodsgelden);

- VIF (-11,1 miljoen) (de verkoop van gronden in het kader van het project Rechteroever Nieuwpoort zal doorgeschoven worden naar volgend jaar);

De prognose van de ESR-ontvangsten van de **rechtspersonen** eindigt 443,3 miljoen boven het cijfer van de begrotingsaanpassing 2022. De belangrijkste afwijkingen (> 10 miljoen euro) ten opzichte van de begroting situeren zich bij:

- Fonds voor Innoveren en Ondernemen (+18,9 miljoen). Voornamelijk coronavorderingen;
- VEB (+102,8 miljoen) (Prijspielen in het 2e en 3e kwartaal zorgden voor gemiddeld hogere prijzen dan voorzien bij de 1BA 2022. Het prijseffect wordt getemperd door een verwacht minderverbruik van 10% in het laatste kwartaal);
- VSB (+19,7 miljoen) (+11,6 miljoen inning internationale overeenkomsten; +8,8 miljoen terugstortingen door de mutualistische zorgkassen naar aanleiding van afrekening subsidies zorgbudgetten 2021);
- Opgroeien Regie (+42,6 miljoen) (terugvorderingen ikv groeipakket);
- VDAB (-25,7 miljoen) (waarvan -17 miljoen verkoop van gebouwen);
- BAM (+58,1 miljoen) (waarvan +50 miljoen compensatie 3M ihkv de saneringsovereenkomst; +7,0 miljoen dividenden ontvangen van TLH);
- De Werkvennootschap (-27,9 miljoen) (voornamelijk gerelateerd aan overdracht gronden en infrastructuur);
- De Lijn (+17,6 miljoen);
- GO! (+40,6 miljoen) (+32,3 miljoen versnelling bij verkopen van schooldomeinen; +3,8 miljoen cofinanciering van steden en gemeentes ikv scholenbouw; +3,6 miljoen betoelaging vanuit de VGC ikv scholenbouw);
- Universiteiten & hogescholen (+142,4 miljoen).

2. Uitgaven

Tabel 7. Globaal overzicht uitgaven

In mio euro	1BA 2022	2BA 2022 ⁴	Nov	Delta 2BA	%
<i>buffer onverwachte gebeurtenissen</i>	46,3	146,3	0,0	-146,3	-100,0%
<i>indexprovisie</i>	0,0	0,0	97,7	97,7	
<i>coronaprovisie</i>	426,9	426,9	38,9	-387,9	-90,9%
<i>jobbonus</i>	177,8	325,4	325,4	0,0	0,0%
<i>rente</i>	186,1	186,1	161,9	-24,2	-13,0%
<i>noodfonds oekraïne</i>	157,9	157,9	136,0	-21,9	-13,9%
<i>loonmodel Onderwijs</i>	9.789,3	9.789,3	9.754,2	-35,1	-0,4%
<i>gezinszorg</i>	891,3	891,3	849,9	-41,5	-4,7%
<i>Doelgroepkorting ouderen</i>	332,8	332,8	359,1	26,3	7,9%
<i>Doelgroepkorting jongeren</i>	74,1	74,1	37,2	-36,9	-49,8%
<i>Dienstencheques</i>	1.354,8	1.354,8	1.322,5	-32,3	-2,4%
<i>Subsidies flankerende maatregelen kilometerheffing</i>	23,0	23,0	12,0	-11,0	-47,9%
<i>Sluis Terneuzen</i>	148,3	148,3	138,0	-10,2	-6,9%
<i>Projecten Energiebeleid</i>	59,2	59,2	58,0	-1,2	-2,0%
<i>Renovatiepremie</i>	71,8	71,8	61,0	-10,8	-15,0%
<i>Huurpremie en Huursubsidie</i>	55,3	55,3	54,3	-1,0	-1,7%
<i>provisie versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie</i>	59,2	59,2	0,0	-59,2	-100,0%
<i>provisie aankopen statistieken en hernieuwbare energie</i>	27,7	27,7	0,0	-27,7	-100,0%
<i>provisie klimaatbeleid</i>	68,5	68,5	2,6	-65,9	-96,2%
<i>Andere</i>	14.307,5	14.329,4	14.003,2	-326,2	-2,3%
Uitg. Alg. Begroting	28.257,9	28.527,4	27.411,9	-1.115,5	-3,9%
<i>VIF</i>	907,4	946,5	885,4	-61,1	-6,5%
<i>Mina</i>	399,5	455,1	442,5	-12,6	-2,8%
<i>Catering en Schoonmaak</i>	14,4	14,4	11,2	-3,2	-22,3%
<i>Correctie MC</i>		0,0	-10,0	-10,0	0,0%
<i>Andere</i>	185,5	185,5	193,1	7,6	4,1%
Uitg. DAB	1.506,8	1.601,5	1.522,2	-79,3	-4,9%
<i>VDAB</i>	896,9	896,9	862,6	-34,4	-3,8%
<i>Hermes</i>	846,5	846,5	639,5	-207,1	-24,5%
<i>VFLD</i>	65,5	65,5	13,4	-52,1	-79,5%
<i>Opgroeien Regie (incl kinderbijslag)</i>	4.971,6	5.004,1	5.034,0	29,9	0,6%
<i>VUTG (incl Kinderbijslag door Fons)</i>	1.098,1	1.112,0	1.113,9	1,9	0,2%
<i>VIPA</i>	397,2	397,2	401,8	4,6	1,2%
<i>VSB (incl WZC)</i>	3.483,2	3.483,2	3.453,0	-30,1	-0,9%
<i>Agion</i>	367,9	367,9	378,1	10,2	2,8%
<i>GO!</i>	137,7	137,7	123,4	-14,3	-10,4%
<i>BAM/Lantis</i>	498,5	498,5	470,7	-27,8	-5,6%
<i>TLH</i>	57,1	57,1	62,3	5,2	9,1%
<i>De Vlaamse Waterweg</i>	488,8	511,1	516,2	5,1	1,0%
<i>De Werkvennootschap</i>	197,9	209,6	182,0	-27,6	-13,2%
<i>VVM-De Lijn</i>	1.460,8	1.490,8	1.457,2	-33,7	-2,3%
<i>LOM</i>	23,1	23,1	4,2	-18,9	-81,7%
<i>VEB</i>	904,6	904,6	1.007,7	103,1	11,4%

⁴ Het krediet van de eerste en tweede begrotingsaanpassing 2022 werd aangepast aan de reeds goedgekeurde herverdelingen uit de coronaprovisie, relanceprovisie, VIA-provisies, Oekraïneprovisie en uit de indexprovisie.

In mio euro	1BA 2022	2BA 2022 ⁴	Nov	Delta 2BA	%
<i>U&HS</i>	4.375,9	4.375,9	4.392,8	17,0	0,4%
<i>Andere</i>	5.282,8	5.282,8	5.254,5	-28,3	-0,5%
<i>Correctie MC</i>			-125,0	-125,0	0,0%
Uitg. RP	25.554,1	25.664,4	25.242,3	-422,0	-1,6%
Onderbenutting Universiteiten en Hogescholen	-148,4	-148,4		148,4	-100,0%
Onderbenutting	-1.080,9	-1.080,9		1.080,9	-100,0%
Totaal Uitgaven	54.089,5	54.564,0	54.176,5	-387,5	-0,7%

2.1. Algemene uitgavenbegroting

- Apparaatskredieten

Op de loonkredieten over alle beleidsdomeinen heen wordt een onderbenutting van 3,4% of 32,7 miljoen euro geraamd. Bij het beleidsdomeinen MOW wordt echter een overbenutting op de loonkredieten verwacht van 2,3 miljoen euro of 3,5%.

- Financiën en Begroting

De spilindex voor de overheidswedden en sociale uitkeringen werd overschreden in december 2021, februari 2022, april 2022 en juli 2022. De budgettaire effecten hiervan worden meegenomen bij de lonen en loonsubsidies van de ministeriebegroting en bij de rechtspersonen.

De budgettaire effecten (incl effect op vakantiegeld 2023 dat esr matig aanrekenbaar is op 2022) van de overschrijding van de spilindex in oktober en de verwachte overschrijding in november worden geschat op 97,7 miljoen en kunnen worden aangerekend op de buffer voor onverwachte gebeurtenissen die bij de 2de begrotingsaanpassing naar aanleiding van de oplopende inflatie met 100 miljoen euro werd verhoogd.

Op de coronaprovisie wordt er ten opzichte van de begrotingsaanpassing een overschot in ESR termen verwacht van 387,9 miljoen euro. We houden hier al rekening met de herverdeling van oktober en december die nog niet in de prognoses van de rechtspersonen is verwerkt. Het overschot in ESR-termen is te wijten aan het niet volledige benodigd zijn van de ingeschreven provisionele kredieten en aan de niet ESR-aanrekenbaarheid van de herverdelingen naar kredieten voor financiële verrichtingen (zgn. ESR-8 transacties voor 125 miljoen euro) .

Voor de jobbonus voor werknemers werd in het kader van het regeerakkoord in 2022 een budget uitgetrokken van 177,8 miljoen euro. Gezien de sterk stijgende inflatie en economisch uitdagende tijden werd bij de begrotingsopmaak 2023 beslist elke werknemer die in aanmerking komt voor de jobbonus een eenmalige premie toe te kennen van 100 euro in het uitbetalingsjaar 2022. De kostprijs in 2022 hiervan bedraagt 73 miljoen euro maar is ESR-matig

aanrekenbaar op 2021 omdat het betrekking heeft op arbeidsprestaties 2021. Hiervoor wordt dan ook in een esr-correctie voorzien (cfr infra).

Daarnaast werd beslist om vanaf 2023 de loongrens om in aanmerking te komen voor de jobbonus op te trekken, waardoor de doelgroep wordt uitgebreid. De kostprijs hiervan bedraagt 74,6 miljoen euro maar is er matig aanrekenbaar op 2022 en werd voorzien bij de 2de begrotingsaanpassing.

Op het Noodfonds Oekraïne 2022 wordt er door de financiële werkgroep van de Taskforce Oekraïne een overschot van 21,9 miljoen euro verwacht.

- Onderwijs en Vorming

Met betrekking tot het loonmodel werd er op basis van de uitgaven t.e.m. de lonen van oktober een inschatting gemaakt van de resterende betalingen (lonen november en december, provisie VG, provisie UB en EJT). Men komt voor 2022 voor de lonen uit op een overschot van 35,1 miljoen euro, ten opzichte van de kredieten bij begrotingsaanpassing 2022.

- Werk en Sociale Economie

Het decretale krediet voor de doelgroepverminderingen voor jongeren en 58-plussers bedraagt bij begrotingsaanpassing 2022 406,9 miljoen euro, waarvan 74,1 miljoen euro voor jongeren en 332,8 miljoen euro voor ouderen. De uitgaven voor de twee maatregelen samen worden door de federale operator RSZ bij de actualisering van de raming in augustus 2022 10,6 miljoen euro hoger ingeschat dan de in de begroting opgenomen kredieten:

- 37,2 miljoen euro voor jongeren en dus een minderuitgave van 36,9 miljoen ten opzichte van begrotingsaanpassing 2022;
- 359,1 miljoen euro voor 58-plussers en dus een meeruitgave van 26,3 miljoen euro ten opzichte van begrotingsaanpassing 2022.

Het benodigde krediet voor de dienstencheques bedraagt bij begrotingsaanpassing 2022 1.354,8 miljoen euro. Het Departement Werk en Sociale Economie (WSE) schat dat de uitgaven in 2022 32,3 miljoen euro lager liggen en op 1.322,5 miljoen euro zullen stranden.

- Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Op het kredieten voor de diensten logistieke hulp en gezinszorg verwachten we een overschot van 41,5 miljoen euro waarvan 26 miljoen een éénmalige afrekening met betrekking tot het jaar 2021 betreft.

- Mobiliteit en Openbare Werken

Op basis van een update van de kasreeks voor de sluis Gent-Terneuzen blijkt er een overschot van 10,2 miljoen euro.

Daarnaast verwachten we een onderbenutting van 11 miljoen euro op de subsidies voor flankerende maatregelen km-heffing.

- Kancelarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

Op basis van een voorlopige raming blijkt er een overschot van 27 miljoen euro op de vereffeningskredieten voor de dotatie aan de de gemeenten als tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen.

- Omgeving

Op de provisie voor versnelling woningrenovatie en hernieuwbare energie verwachten we een onderbenutting van 59,2 miljoen euro. Dit is te wijten aan het platform voor mijn verbouwpremie dat pas is opengesteld voor de aanvrager waardoor er een vertraging zit in de goedkeuring van de dossiers.

Op de provisie voor aankopen statistieken en hernieuwbare energie wordt het overschot momenteel geraamd op 27,7 miljoen euro.

Op de provisie voor het klimaatbeleid zijn er al 2 herverdelingen gebeurd maar de VEK benutting zal beperkt zijn waardoor er een overschot van 65,9 miljoen euro verwacht wordt.

2.2. DAB's

De uitgaven van de DAB's liggen 79,3 miljoen euro lager dan begroot bij de 2de begrotingsaanpassing 2022. Het monitoringcomité stelt op basis van de historische uitvoeringcijfers de uitgaven bijkomend met 10 miljoen euro neerwaarts bij. De grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting situeren zich bij :

- VIF : (-61,1 miljoen euro) (waarvan -15 miljoen onderbenutting FFEU-projecten; -10 miljoen onderbenutting provisie; -7 miljoen onderbenutting watergebonden investeringen; -29 miljoen latere overdracht van bepaalde investeringen van De Werkvennootschap aan AWV);
- MINA : (-12,6 miljoen euro);
- Loodswezen : (+4,2 miljoen euro);
- DAB Catering en Schoonmaak : (-3,2 miljoen euro) (doordat er nog steeds veel aan thuiswerk wordt gedaan zijn er voor catering minder uitgaven nodig).

2.3. Rechtspersonen

De uitgaven van de rechtspersonen liggen volgens de prognoses van die rechtspersonen 297,0 miljoen euro lager ten opzichte van de 2de begrotingsaanpassing 2022. Het monitoringcomité stelt op basis van de historische uitvoeringcijfers de uitgaven bijkomend met 125 miljoen euro neerwaarts bij.

Belangrijke positieve afwijkingen t.o.v. de bijdrage tot het vorderingensaldo situeren zich bij VFLD (-52,1), Fonds Innoveren en Ondernemen (-207,1), VAPH (-19,7), de VDAB (-34,4), VSB (-30,1), BAM (-27,8), GO! (-14,3), LOM (-18,9), VMSW (-29,1), De Lijn (-33,7) en De Werkvennootschap (-27,6) terwijl de U&H (+17,0), De Vlaamse Waterweg (+5,1), Agion (+10,2), VEB (+ 103,1), Opgroeien Regie (+29,9) en VUTG (+1,9) sprake is van een negatieve afwijking.

Bij het VFLD is er een onderbenutting van 52,1 miljoen euro. Hiervan heeft 49,2 miljoen euro betrekking op het krediet in 2022 voor de overstromingen van 2021. De 29,7 miljoen euro die hiervoor in 2021 aangerekend werd volstaat.

Bij Fonds Innoveren en Ondernemen is er onderbenutting bij Corona VBM en globalisatiemechanisme (97 miljoen). Verder nog onderbenutting voor o.a. ecologiesteun (24 miljoen), O&O-projecten (incl innovatieve startersteun) (13 miljoen), investeringsprovisie (12,5 miljoen) en bedrijventerreinen (10,5 miljoen). Met betrekking tot Indirect Carbon Leakage bestaat er onzekerheid over de finale goedkeuring van het BVR en bijgevolg over de vereffening van de compensatie (80,9 miljoen).

Bij het VAPH is er een onderbenutting bij de overige sociale uitkeringen van 28,4 miljoen euro en een overbenutting van de inkomensoverdrachten aan vzw's tbv de gezinnen van 7,8 miljoen.

Bij de VDAB is er voornamelijk onderbenutting m.b.t. POD MI (14 mio euro), bij de begeleidingsvergoedingen aan OCMW (7 mio euro) en minder uitgaven door geplande investeringen die vertragingen hebben opgelopen (4,7 mio euro).

Bij VSB is er voornamelijk een onderbenutting bij het zorgbudget zwaar zorgbehoevenden en het zorgbudget ouderen.

Bij de BAM is er voornamelijk onderbenutting door tragere uitvoering hoofdwerken (33 mio euro) en vertraging in de uitrol van flankerend beleid (9 mio euro) evenwel zijn er ook oplopende kosten PFAS (32 mio euro).

Bij het Gemeenschapsonderwijs situeert de onderbenutting zich voornamelijk bij vertraging in de gunning van infrastructuurwerken en bijgevolg ook de uitvoering ervan.

Bij de Luchthavenontwikkelingsmaatschappij Vlaanderen is de onderbenutting te wijten aan een vertraging bij de gunning voor renovatiewerken van de luchthaven Oostende-Brugge.

Bij VMSW is er voornamelijk onderbenutting op de Vlaams Klimaatfonds premies (VKF) van 20 miljoen en een onderbenutting van 4,2 miljoen bij de investeringen. Dit bedrag werd voorzien voor de aankoop van gronden van het Rollend Grondfonds, maar hier zal waarschijnlijk niets op worden gerealiseerd.

Bij De Lijn heeft de onderbenutting betrekking op investeringen.

Bij De Werkvennootschap is er voornamelijk onderbenutting wegens vertraging in de uitvoering van werken.

Bij De Vlaamse Waterweg heeft de overbenutting betrekking op de energie- en grondstoffencrisis die resulteert in hogere herzieningsbedragen van lopende contracten.

Bij Agion situeert de overbenutting van 10,2 miljoen zich hoofdzakelijk bij de investeringsbijdragen aan het gesubsidieerd autonoom onderwijs.

Bij het VEB is er overbenutting van 103,1 mio euro door de energie- en grondstoffencrisis die in het 2de en 3de kwartaal zorgden voor gemiddeld hogere prijzen dan voorzien bij de begrotingsaanpassing 2022. Het prijseffect wordt getemperd door een verwacht minderverbruik van 10% in het laatste kwartaal.

Bij Opgroeien Regie is er ingevolge regularisaties een overbenutting bij het groeipakket, maar hier staan ook extra ontvangsten tegenover. In termen van vorderingensaldo is er een overschot van 12,7 miljoen euro.

De hogescholen en universiteiten hebben naar aanleiding van deze monitoringoefening een update van hun prefiguratie gemaakt en dit resulteert in een overbenutting van de uitgaven met 17,0 miljoen euro. Hiertegenover staan echter 142,4 miljoen meer ontvangsten dan begroot.

3. ESR-correcties

Tabel 8. Overzicht ESR correcties

In mio euro	1BA 2022	2BA 2022	Nov	Delta 2BA	%
<i>DBFM SvM</i>	-2,7	-2,7	-2,8	-0,1	2,1%
<i>andere</i>	119,5	192,5	135,9	-56,6	-29,4%
ESR correcties	116,8	189,8	133,1	-56,6	-29,8%

Ten aanzien van de tweede begrotingsaanpassing 2022 hebben de ESR correcties een negatieve impact van 56,6 miljoen euro. De afwijking is te verklaren door de schrapping van de correctie voor de compensatie van het verlies aan vervoersopbrengsten van De Lijn uit de coronaprovisie. In voorliggende monitoringnota werd deze compensatie als esr-matige onderbenutting op de coronamiddelen verwerkt.

4. Correcties voor aftoetsing aan de begrotingsdoelstellingen

Tabel 9. Overzicht correcties voor aftoetsing begrotingsdoelstelling

In mio euro	1BA 2022	2BA 2022	Nov	Nov vs 2BA	
				Delta	%
Bouwkost Oosterweel (incl. rente)	306,4	306,4	282,8	-23,7	-8%
Correcties voor aftoetsing begrotingsdoelstelling	306,4	306,4	282,8	-23,7	-7,7%
SALDO NA CORRECTIES AFTOETSING BEGROTINGSDOELSTELLING	-2.245,828	-2.647,255	-1.929,1	718,2	-27,1%

In de aftoetsing van het vorderingensaldo aan de begrotingsdoelstelling wordt een element buiten beschouwing gehouden, namelijk de hoofdwerken aan de Oosterweelverbinding.

Bij de BAM worden de uitgaven (282,8 miljoen euro) met betrekking tot de hoofdwerken Linkeroever geneutraliseerd bij de aftoetsing aan de begrotingsdoelstelling. Dit is een afwijking van 23,7 miljoen euro ten opzichte van het bij begrotingsaanpassing geraamd budget.

BIJLAGE - Opcentiemen bij BA 2022 en prognose 2022

Voorschottenmethode (in duizend euro)	1BA 2022	Monitoring november 2022 (monitoringrapport)
M.b.t. AJ 2015		som van maandelijkse afrekeningen
M.b.t. AJ 2016		som van maandelijkse afrekeningen
M.b.t. AJ 2017		som van maandelijkse afrekeningen
	3.782	2.635
M.b.t. AJ 2018		som van maandelijkse afrekeningen
	3.383	3.952
M.b.t. AJ 2019		som van maandelijkse afrekeningen
	3.182	4.982
M.b.t. AJ 2020		som van maandelijkse afrekeningen
	25.436	23.837
M.b.t. AJ 2021		vanaf september 2022: som van maandelijkse afrekeningen
	29.185	85.963
M.b.t. AJ 2022		voorschotten (twaalftden) (aan 99,07%)
	6.681.869	6.681.869
TOTAAL netto-opcentiemen	6.746.836	6.803.238
<i>Vershil tov BA 2022</i>		<i>56.401</i>

Fiscale uitgaven	1.412.766	1.412.766
------------------	-----------	-----------

Totaal bruto-opcentiemen	8.159.602	8.216.004
---------------------------------	------------------	------------------